

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

N:7 (67224)
2019-yil 18-fevral

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqsa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasি

ISSN - 2010-6092

DONISHMAND BOBO SOVG'ASI

5-bet

NABIRAM XITOYDAN QAYTDI

7-bet

QIZILTOG'LIKLAR PESHQADAM

2-bet

«QO'G'IRCHOG'IMNING
BOLASI BOR...»

3-bet

BEMINNAT KO'MAKCHIM

Sevimli gazetam har hafta xonadonimizga quvonch olib kiradi. Uning rang-barang sahifalari orqali tengdoshlarim ijodidan bahramand bo'laman.

«Ingliz tili» sahifasidagi topshiriqlarni zavq bilan bajaraman. O'quvchilarning yutuqlaridan xursand bo'laman. Shu bois, o'zim ham tanlovlarda ishtirok etishga harakat qilayapman. Jumladan, tuman «Olimpiya» sport klubida badliy gimnastika bilan shug'ullanib, turli musobaqalarda sovrindor bo'ldim. «Kamalak yulduzlar» bolalar ijodiyoti festivalining tuman bosqichi g'olib bo'ldim. Eng quvonarlisi, qadrondan gazetamda e'lon qilingan «Boylikni bolalikdan asrang!» tanlovida ham munosib ishtirok etdim. Ayniqsa, tahririyat xodimlari maktabimga tashrif buyurib, men va ustozim Kibora Abilovani taqdirlashganida, barcha o'quvchilar-u o'qituvchilarning quvonchi cheksiz edi. Bu yutuqlamni qo'lg'a kiritishimda beminнат ko'makchi bo'layotgan «Tong yulduzi»dan behad minnatdorman.

Mumtozabonu FAXRIDDINOVA,
poytaxtimizning Yashnobod tumanidagi
153-umumta'l'm maktabining
4-«A» sinf o'quvchisi

Toshkent tumani, Hasanboy qishlog'ida joylashgan 13-umumta'l'm maktabi 403 nafar o'quvchini o'z bag'riga oлган. Hashar yo'lli bilan bunyod etilgan ko'rkan, fayzli bu ta'lim maskanida iqtidorli, bilimga chanqoq o'quvchilar talaygina.

TAKLIFDAN MAMNUN BO'LDIK

Kuni kecha «Tong yulduzi» gazetasini Bosh muharriri Feruza opa Adilova bilan ushbu maktabga tashrif buyurdik. O'quvchilar bilan bo'lgan qizg'in uchrashuvda ota-onalar, ustozlar ishtirok etdi.

Tadbirda adabiyotga ixlosmand o'quvchilar tomonidan she'va hikoyalar o'qildi. Ular o'zlarini qiziqitirgan barcha savollarga atroflichha javoblar oldi. Bundan tashqari, gazeta sahifalarida nimalar haqida o'qishni istashlarini bildirishdi:

Avaz OBIDOV, 8-«A» sinf o'quvchisi:

— Men gazetaning sport sahifasini diqqat bilan kuzatib boraman. Chunki o'zim ham futbolga juda qiziqaman. Shu bois, tumanimizdagи «Bunyod klub» mashg'ulotlari qatnayman. Bir necha bor jamoamiz bilan tuman birinchiliklari ishtirok etganman. Gazeta orqali yurtimizning chekka tumanlaridagi sport to'garaklari haqida ham kengroq ma'lumot berishingizni kutib qolaman.

Tadbir davomida jajji bolakay Burhoniddin Parpixo'jayev e'tiborimizni tordi. U og'ir jarrohlilik maliyotini bobishdan o'zkazgan bo'lsa-da, bilim olishga qiziqishi tufayli Munira Po'l'atova, Gulchehra Abdurqodirova singari fidoyi ustozlar ko'magida uydita'l'm olishni davom ettirayotgan ekan. U bugungi uchrashuvga olib borishni bobosi Murodxo'ja otadan iltimos qilibdi. Tadbir davomida bolakay uning kitob o'qishga bo'lgan mehri o'zgacha ekanligi sezilib turdi.

Tadbir so'ngida o'quvchilar Xudoyberdi To'xtaboyev bilan uchrashib, ularning nasihatlarini, yangi hikoyalaridan bahramand bo'lish orzuvida ekanliklarini aytishdi. Bu taklif bizga ham manzur bo'ldi.

Nigora ABDUNAZAROVA

QIZILTOG'LIKLAR PESHQADAM

Bugun sizlarga hikoya qilmoqchi bo'lgan umumta'l'm maktabining o'z xonandasini shoirlari, raqqosa-yu rassomlari bor ekan. Shu sabab, ta'l'm dargohida o'tkaziladigan eng kichik tadbir va ochiq dars ham katta bayram-u ijod kechasiga aylanib ketarkan. Bu maktabning dovrug'i bizgacha yetdi-yu, navbatdagi safarga otlandik.

Toshkent viloyati, Angren shahri yaqinidagi Qiziltog' qo'rg'on haqida eshitganmisiz? Aytishlaricha, foydali qazilmalarga boy bu hududning tog'lariga uzoqdan qarasangiz, ajoyib qizg'ish tusda ko'rinar ekan. Shu bois ham ushbu qo'rg'on Qiziltog' deb nomlanar ekan.

Biz ham niyoyat ajoyib shahar-chadagi 46-umumta'l'm maktabiga yetib keldik. Maktabning Yoshlar ittifoqi yetakchisi Maftuna Murodova bizni ochiq chehra bilan qarshilarkan, barcha savollarimizga javob berishga shay ekanidan quvondik. Ammo ma'nnaviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha rahbar o'rinosari Zulfiya Abdurahmonova «O'z ko'zingiz bilan ko'rganingiz boshqach», deya bizni faollar zaliga yetakladi.

Shunday qilib, ijodiy uchrashuv boshiladi. Sahnaga dastlab boshlovchi qiz — 7-«V» sinf o'quvchisi Farangiz Aslanova taklif etildi. U «Maktabimiz xonandasini», deya 6-«V» sinf o'quvchisi Murod Abdullayevni tanishtirgach, barcha jonli ijordan zavq oldi. Tumandagi 1-Bolalar musiqa va san'at maktabi o'quvchisi bo'lgan bu yosh iqtidor egasi bugunga qadar qator tanlovlarda qatnashib, maktab va shaharcha nomini barchaga tanitayotgan ekan.

«Endi esa bir she'rxonlik qilaylik, muxbir opa, baho berish

esa sizdan», deyishdi havasmand yosh shoirlar. «Qani, boshlang», deya bo'sh kelmadim men ham. So'ng, 8-«B» sinf o'quvchisi Ja'far

Adashboev sahnaga chiqib, o'zi yozgan she'rini ifodal o'qib bergenida, bu dargohdan kelajakda Tursunboy Adashboev, Abdurahmon Akbardek yetuk bolalar shoirlari yetishib chiqishiga umid bog'ladik. Musiqiy tanaffusda esa endigina 1-sinfda tahsil olayotgan jajji skripkachi, Rossiyada o'tkazilgan «Solnechniy svet» tanlovida g'o-liblikni qo'lg'a kiritgan Rahmatjon Abdulla Hakimovning san'atidan

bahramand bo'ldik. Raqqosa-yu rassom qizlarimiz ham qolib ketmasin-ax», deya qayg'urdi ustozlar.

So'ng, taklifa binoan davraga chiqqan 5-«B» sinf o'quvchisi, «Kamalak yulduzlar» bolalar ijodiyoti festivalining 1-bosqich g'o-libli Muxlisa Shukurova ijsorisida ajoyib raqs tomosha qildik.

Sport bo'yicha ham faoliyinizi qo'ldan bermayotgan Zahiriddin Mehmmon rahbarligidagi bu maskanning iqtidorli yosh shovvozlar hatto xalqaro musobaqalarda ham muvaffaqiyatlari ishtirok etgan ekan. Jumladan, taekvandochi sinfdoshlar — Asliddin Zayniddinov va Abdulolib Toshboyevning medal-larini ko'zdan kechirayotganimizda, «Ular Malayziyadagi musobaqa qongan», dedi bolalar baland ovozda. Madina Qudratullayeva esa «Men Qozog'istonagi musobaqada qatnashganman», dedi uyalibgina. Shuningdek, aka-singil Aziza va Miraziz hamda Jasur Baxtiyorovlar ham maktab faxri sanalarkan.

Bir so'z bilan aytganda, Qiziltog' qo'rg'onidagi bilim maskanidan olamolam taassurot bilan ortga qaytdik.

Sayyora QODIROVA

KATTALAR, E'TIBOR BERING!

«QO'G'IRCHOQ'IMNING BOLASI BOR...»

Kizmatdan qaytayotib, ko'chada o'ynab yurgan qizaloqlarning gap-so'zlari qulog'imga chalindi.

— Qaranglar, tug'ilgan kunimga dadam chaqalog'i bor qo'g'irchoq sovg'a qildilar, — deya qo'lidagi qo'g'irchoq'ini o'rtoqlariga maqtanardi bir qizcha.

— Qani, chaqalog'i yo'q-ku, — e'tiroz bildirdi dugonasi.

— Chaqalog'i mana bu yerda, — dedi birinchi qizaloq qo'g'irchoq'ining do'ppaygan qorniga ishora qilib. — Qara, uning qorni ochiladi, — u shunday deya qo'g'irchoq'ining qornini ochdi-da, ichidan mittigina bolasini chiqarib, atrofidagilariga «ko'z-ko'z»ladi.

— O'zim tanladim, — deya qo'shimcha qildi u g'ururlanib...

Qizaloqlar «xomilador» qo'g'irchoqni qo'lma-qo'l qilib tomosha qilishardi. Mening esa ko'nglimni qandaydir g'ashlik, xavotir egalladi. Nahotki bu qizchaning dadasi go'dak yoshidagi farzandiga shunday o'yinchoqni ravo

Farzand tarbiysi o'ta nozik masala. Unda bolalar uchun yaratilayotgan filmlar, multfilmilar, ular o'qigan kitoblar, hattoki o'yinayotgan o'yinchog'-u qo'g'irchoqlarining ham ahamiyati katta.

ko'rgan bo'lsa, degan o'y kechdi xayolimdan. Balki bu qizaloqning dadasi unga tug'ilgan kunida o'zi yoqtirgan qo'g'irchoqni olib berib, xursand qilgandir?! Lekin bunday g'arbona uslubdagi ochiq-sochiq kiyim kiydirligan qo'g'irchoqlarning farzandlarimiz tarbiyasiga, ma'naviyatiga, ruhiyatiga ko'sratadigan salbiy ta'sirini e'tibordan chetda qoldigani achinarli hol.

Tan olishimiz kerak, bugun bozorlarimiz-u do'konlarimiz peshtaxtalari xorijdan keltirilgan o'yinchoqlar bilan to'la. Lekin yurtimizda milliy uslubdagil qo'g'irchoqlar yasaydigan qo'g'irchoq-bozlarimiz, milliy hunarmandchilimiz an'analarini davom ettirib kelayotgan mohir hunarmandlarimiz talaygina. Afsuski, ular yasaydigan o'yinchoqlarga asosan, xorijliklar xaridor. Chet elliklar

zo'r mammuniyat bilan xarid qilayotgan bunday o'zbek kona qo'g'irchoqlar o'z farzandlarimiz quchog'iga yarashmaydimi?! Albatta, yarashadi! Buning uchun esa eng avvalo, biz kattalar milliy g'ururga ega bo'lmog'imiz, qolaversa, hayotda har bir narsadan ibrat qidiradigan murg'ak qalb egalari — dil-bandlarimizning oq varaqdek toza qalbini ildizlari moziyga tutash qadim qadriyatlarimizga hurmat, iftixon, sharqona odob-u axloq atalmish fazilatlar bilan ziynatlamog'imiz lozim. Zero, farzand tarbiyasi o'ta nozik masala. Unda bolalar uchun yaratilayotgan filmlar, multfilmilar, ular o'qigan kitoblar, hattoni o'yinayotgan o'yinchog'-u qo'g'irchoqlarining ham ahamiyati katta. Chunki ular bolalar uchun shunchaki ermak, ovunchoq, vaqtini chog' o'tkazish vositasigina emas, balki milliy ong va tafakkurning shaklanishi muhim omil hisoblanadi.

Bolalar ayanan shunday vositalar orqali oqni qoradan, yaxshini yomondan farqlashni o'rganadilar. Ular orqali murg'ak qalblarda halollik, rostgo'ylik, insoniylik, to'g'riso'zlik kabi fazilatlar ildiz otadi. Bir so'z bilan aytganda, o'yinchoqlar yaxshi «tarbiyachi» vazifasini ham o'taydi. Shunday ekan, ota-onalar farzand tarbiyasiga jiddiyroq yondaishisha, ularga o'yinchoq tanlashda ana shu jihatlarga e'tibor qaratishsa, maqsadga muvofiq bo'lar edi.

Feruza JALILOVA

BUYUKLARGA CHEKSIZ EHTIROM

Kuni kecha maktab-internatimizda bobokalonlarimiz tug'ilgan sanalarga bag'ishlab ajoyib tadbir bo'lib o'tdi. Unda Namangan davlat universiteti rektori Ulug'bek Inoyatov, Namangan viloyat Yozuvchilar uyushmasi raisi Jamoliddin Muslim, o'quvchilar, ustozlar va ota-onalar ishtirok etdi. Kechada so'zga chiqqanlar Navoiy va Boburning beg'ubor, betakror ma'naviy olamiga o'quvchilarni qancha yaqinlashtirsak, shunchalar maqsadiga muvofiq bo'lishini ta'kidladilar. Tantanada o'quvchilar tomonidan Alisher Navoiyning «Farhod va Shirin», «Layli va Majnun», «Hayrat ul-abror» dostonlaridan parchalar nemis va ingлиз tillarida, «Boburnoma» asaridan parchalar esa fransuz va rus tillarida maktab o'quvchilari tomonidan mahorat bilan ijro etildi. Qolaversa, maktabning 10-sinf o'quvchisi Saidismoil Dadaxo'jayev «Kelmadi» radifli g'azalni nemis tilida ifodali o'qib, barchaning olqishiga sazovor bo'ldi. 7-sinf o'quvchilari Bobur ruboilyarini rus, ingliz, nemis, arab va fransuz tillarida talqin etdilar.

Tadbirda Saidismoil Dadajo'jayev, Muxlisa Qo'chqorxo'jayeva, Abror Asrorov hamda Manzura Mansurova kabi faol o'quvchilar Namangan davlat universiteti rektori Ulug'bek Inoyatov tomonidan maqtov yorliq bilan taqdirlandi.

Mashhura XO'JAHMADXONova,
Namangan viloyati, To'raqo'rg'on tumanidagi
Is'hoqxon Ibrat nomidagi
maktab-internati o'quvchisi

«KAMALAK» BIZGA NIMA BERDI?

«Kamalak» bolalar tashkiloti 2001-yilning may oyida tashkil topgan bo'lib, uning asosiy maqsadi bolalarni milliy g'oya asosida birlashtirish, yosh avlodni Vatanga sodiq va komil farzandlar etib tarbiyalash, ularning huquq va manfaatlarini himoya qilish hamda qobiliyatini ro'yobga chiqarish uchun sharoit yaratib berishdan iborat.

«Kamalak» bizga nima berdi? «Kamalak» sardori bo'lganimizdan so'ng, bu mas'uliyat bizni yanada yaxshi o'qishga, tashabbuskor va intiluvchan bo'lishga o'rgatdi. Tashkilot yaratib bergen imkoniyatlar tufayli muzeylarga, kutubxonalarga, xiyobonlarga sayohatga bordik. Deputatlar, shoir-u aktyorlar bilan uchrashdik. Men maktabimda «Kamalak» sardori ekanligidan faxlanamanan.

«Kamalak» zo'r tashkilot,
Imkonи haddan ziyod.
Bu tashkilot maktabda,
Yoshlarga bo'lgay qanot.

Diyorbek JO'RABOYEV,
poytaxtimizdagi 173-umumta'l'm maktabining
6-«V» sınıf o'quvchisi

*Ilmning buyuk maqsadi
bu faqat bilim emas, balki harakatdir.*

Tong
yulduzi

NAZIRA MUALLIMA

Surxondaryo viloyati, Denov tumanidagi 79-umumta'lim maktabining matematika fani o'qituvchisi Nazira Jalolovani hamma birdek hurmat qiladi.

Ular bilganlarini bolajonlarga o'rgatishdan aslo charchamaydi. Jonkuyar ustozga tinimsiz izlanishlari, o'quvchilarga bo'lgan cheksiz mehr-muhabbatlari tufayli «Xalq ta'limi a'lochisi» ko'krak nishoni berilgan. Muallima shu kunlarda 6-11-sinflar o'tasida bo'lib o'tadigan «Matematik olim bilan uchrashuv», «Matematik kecha», «Zukkolar musobaqasi», «Kvadrat sonlar bizning do'stimiz», «O'yila, izla, top!» va «7x7» kabi tadbirlarga bosh-qosh. Ustozning har bir ochiq darsida AKT vositalari, yangi pedagogik texnologiyalardan, tarqatma materiallar va turli ko'rgazmali qurollardan keng foydalaniildi.

Ustoz degan ulug' nomga loyiq bo'lgan Nazira opaga sharaflı, shu bilan birga, mas'uliyatli ishlardida ulkan muvaffaqiyatlar tilaymiz.

Muzaffar AHMEDOV

DUTORCHI QIZLARNING PARVOZI BALAND

Malika Maqsudova bilan Nafisa Mirzakarimova Toshkent madaniyat kollejining a'lochi o'quvchilaridan. Orzulari osmon bo'lgan bu ikki dugona, ayni damda ustozlari Nilufar Abdullayevadan dutor chalish sirlarini qunt bilan o'rganib kelishmoqda.

Bugungi kunda ular respublikamizda o'tkazilayotgan barcha tadbir va anjumanlarda faol ishtirok etmoqda. 2017-yil Farrux Mirusmonov nomli Respublika ko'rnik-tanlovida 3-, Yoshlar ittifoqi tomonidan uyushtirilgan «Kelejak poydevori» nomli tanlovda 2-, «Navo media» kompaniyasi tomonidan tashkillashtirilgan «GET PRO» tanlovida esa 1-o'rinni egallashdi.

Maqsuda bilan Nafisa dutor navosidan zavq olib, izlanishdan sira tolmaydilar. «Navro'z sadolari» IV xalqaro Milliy cholg'u ko'p ovozli ansambl va orkestrlar festivala ham faol ishtirok etishdi. Bugungi kunda ikki dugona «Nihol» davlat mukofotining shahar bosqichida faol ishtirok etib, Respublika bosqichiga yo'llanma olishdi. Tinib-tinchimas, parvozi baland dutorchi qizlarimizga omad yor bo'lishini tilaymiz.

AXTAMQULI

VAQTIMIZ O'TMOQDA SHOD

«Darsdan so'ng nimalar bilan shug'ullanasisiz?» degan savolimizga ayrim o'quvchilar «Ota-onamizga uy yumushlarida yordamlashamiz», desa, ba'zilar «To'garaklarga boramiz», deydi. Bo'sh vaqtindan unumli foydalanib, hunar o'rgansangiz, o'z qo'lingiz bilan biror buyum yasab, uni yaqinlaringizga hadya qilsangiz, o'zingiz va yaqinlaringiz ko'ngli ko'tariladi.

Bo'ri aka O'rino rahbarlik qilayot-gan Surxondaryo viloyat «Barkamol avlod» bolalar markazida bolajonlar nafaqat hunar, balki ona tabiatga qo'pol muomalada bo'limaslik, atrof-muhitni iflosantirmaslik, jonivorlarni asrash sirlarini ham o'rganmoqda.

Markazda badiiy ijodiyot, texnika, chet tili, o'lkashunoslik va ekologiya yo'nalishlarida 38 ta to'garak faoliyati yo'lga qo'yilgan. Dilshod aka Qulsoatoval rahbarligidagi «Aviamodel» to'garagi a'zolari nafaqat viloyat,

balki respublika miqyosida o'tkazilgan ko'rnik-tanlovlarda ham g'olib bo'lishgan.

– Bu to'garakka uch yildan buyon qatnayman. Birinchi bor kelganimda, tengdoschlarni yasagan avto va aviamodelarni ko'rib, «Men ham shunaqasidan yasay olmakanman?!» deya ularga rosa havas qilgan edim. Ustozimiz Dilshod akaning sa'y-harakatlari tufayli asta-sekin turli modelar yasashni o'rgana boshladim. Bugunga qadar tuman va viloyat

miqyosida o'tkazilgan tanlovlarda bilim hamda tajribamni oshirdim. Har safar biror yutuqqa erishganimda, ustozimidan behad minnator bo'laman. Kelgusida bundan ham yuskak natijalarni qo'lg'a kiritaman, – deydi 13-umumta'lim maktabining 7-sinf o'quvchisi Asadbek Ashuraliyev.

Surxondaryo viloyat «Barkamol avlod» bolalar markazida Asadbek kabi iqtidorli tengqurlarigiz talaygina. Hademay markazda «Varraklar sayli» boshlanadi. So'zimiz so'ngida ularning orzu-istiklari o'zları yasagan varrak-

lar-u aviamodellar singari osmonni quchaversin, deymiz.

Ozoda TURSUNBOYEVA

Farg'ona viloyatiga navbatdagi xizmat safarimiz chog'ida Besharq tumanidagi 26-umumta'lim maktabi rahbari Dilafro'z opa Nurmatova «Bizning maktabda ham iqtidorli o'quvchi va fidoyi ustozerlari juda ko'p, ular haqida ham maqola yozinglar», deb goldilar. Shu bois, bugun ushbu ta'lim maskani faoliyati haqida hikoya qilamiz.

USTOZLARDAN MINNATDORMIZ, – deydi besharqlik o'quvchilar.

Mazkur bilim dargohida 1336 nafar o'quvchiga 101 nafar pedagog ta'lim-tarbiya beradi. Feruza Nizomiddinova ana shunday tajribali, ilg'or ish uslubiga ega ustozlardan. Muallima har bir darsni yangicha usulda o'tadi. U rahbarlik qilayotgan 3-«G» sinfidagi 37 nafar o'quvchi bir-birlari bilan ahil. Deyarli barcha yigit-qizlar tumandagi Bolalar va o'smirlar sport maktabining turli to'garaklariga qatnaydilar. Ayniqsa, bu sinfda shaxmat-shashka, futbol, badiiy gimnastika bilan shug'ullanuvchi o'quvchilar juda ko'p.

– Ustozimizni juda yaxshi ko'ramiz, – deydi sinfning a'lochi o'quvchilaridan biri Shahinabonu Zokirjonova. – Ularni biroz ko'rmasak, darrov sog'inib qolamiz. Sinflararo mashg'ulotlar, tadbirlar o'tkazsak, boshqa muallimlar bizning faol ishtirokimizdan xursand bo'lib, ustozimizga tashakkur aytiladi.

– Yaqinda Navoiy bobomizing tavallud kuni munosabati bilan «Hayrat ul-abror» dostonidagi ota-onaga hurmat, to'g'rilik, rostgo'ylikka da'vat qiluvchi hikoyatlardan sahna ko'rinishlari namoyish etdik, – deya qo'shimcha qildi Sherdilbek Mirzakarimov. – Dostondagi «Yolg'oni chin deb so'zlaydigan durroj (qirg'ovul) haqidagi hikoyat orqali yolg'onchilik yomon illat ekanligini angladik.

Maktabning o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinosi Munira To'ychiyeva, ma'naviy-ma'ifiy ishlari bo'yicha direktor o'rinosi Farhodjon Nuriddinov, tajribali ustoz Dilnoza Hamidova, ottonalar hay'ati raisi Manzura Ergashevalar Feruza opaning eng yaqin ko'makchisidir.

Aziz o'quvchilar! Siz ham bilim olishda, jamoat ishlarida ko'plab yutuqlarga erishayotgan bo'sangiz kerak-a? Demak, sizlarni ham faoliyikka chorlab, maktublariningizni kutib qolamiz.

Nodira NAZAROVA

DONISHMAND BOBO SOVG'ASI

«— Quyonlarning uychasini qanday olib boramiz? — shoshilib dedi Mahmud.
 — Bittasini men ko'tarib olaman, — maqtandi Salim.
 — Sen bor, sabzilarni paqirga solib, tozalab yuvgin, — buyurdi akasi, — quyonlarni ovqatlantiradigan vaqt ham bo'lib qoldi».

vchi o'z bolalik xotiralarini bayon qiladi. Ayni damda esa gazeta orqali «Donishmand bobo ertaklari»ni o'qiyapsiz. Bu kitobda tarixiy rivoyatlar, qissa va hikoyalar bugungi zamон tiliga moslab, ertak shaklida talqin etilgan.

«Uch sayyoohning safari» kitobidan esa ibratli rivoyatlar o'r'in oлган. «Sir ochildi» asarida bolalikning beg'ubor tuyg'u-lari, orzu-umidlari, sho'xliklari aks etgan bir nechta hikoyalar jamlangan.

O'yalmizki, ushu-bu asarlar, albatta, sizning kitob javonigizdan munosib joy oladi.

QUESTION TAGS

We use tags to confirm information.

e.g. **Akrom went to bed late last night, did not he?**

To form a question tag, repeat the auxiliary verb. For example, use do or does for the present. Use will or won't for the future.

After the auxiliary verb, use a pronoun (e.g. he, she, it, they).

If the sentence is positive, the question tag is negative.

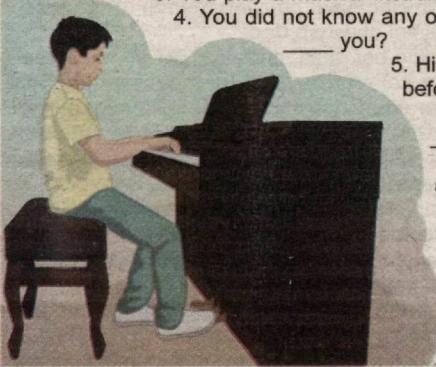
e.g. **Sardor is Uzbek, is he?**

If the sentence is negative, the question tag is positive.

e.g. **Nothing happens, does it?**

Look at the statements below and complete the question tags.

1. You are not a teacher, ____ you?
2. My father does not smoke, ____ he?
3. You play a musical instrument, ____ you?
4. You did not know any of the other students before, ____ you?
5. His teacher has not taught you before, ____ she?
6. You will be here tomorrow, ____ you?
7. My friend has traveled a lot, ____ he?
8. You were good at sport when you were a child, ____ you?

Muhammadsharif
FAYZULLAYEV

Aziz bolajonlar! Shu desangiz, poytaxtimizdagi ajoyib voqealar sodir bo'ladi-gan bir maktabda tahsil olayotgan teng-doshlarining ko'pdan beri kutgan orzulari ro'yogba chiqibdi.

Ya'ni, Olmazor tumanidagi 234-umumta'l'm maktabi o'quvchilari sevimli yozuvchilari Xudoyberdi To'xtaboyev bilan uchrashish baxtiga muyassar bo'libdi. Buni qarangki, butun maktabda shov-shuv bo'lgan xabar tahririyatimiza ham yetdi. Qizig'i, bu maskandagi faol ustozlar, o'qituvchilarga bizning ham atagan zo'r yangilikimiz bor edi. Shunday qilib, ajoyib uchrashuvga tashrif buyurdik.

Tadbirda Xudoyberdi boboning davrasi kengaygandan kengayib, kimdir bo'y cho'zib, kimdir tik turib bo'lsa-da, yozuvchining suhabatidan bahramand bo'lishga intildi. So'ng, bolalar «Bobo, endi dam oling, biz esa sizni zeriktirib qo'yamaymiz», deya o'z mahoratlarini ko'rsatish istagini bildirdi. Jumladan, 5-«A» sinf o'quvchisi Muhammadjon Chapayev yod oлgan masalni shundayin qoyilmaqom qilib ayтиb berdi, rolga kirib ketganini o'zi ham sezmay qoldi, nazarimizda. Biz esa yuqoridaagi yangilikimizni aytishga oshiqdik. So'ng, obuna mavsumida faol ishtirok etgan ushu ta'l'm dargohini «Eng faol maktab» nominatsiyasi g'olib bo'lganligini e'lon qildik.

Maktab rahbari Nasiba Nazarova va kutubxonachi Vasilisa Saidova esa «Tong yulduzi» Bosh muharriridan tashakkurnomani olayotgan paytda barcha ularni olqishladi.

Qisqasini aytganda, ajoyib davra suhabati bolajonlarga bir olam zavq bag'ishlab, beg'ubor orzularini usholtirdi.

O'z muxbirlarimiz

Lesson 7

INGLIZ TILINI O'RGANAMIZ

FIND INSECTS

A	N	T	S	C	N	C	M
Q	D	G	N	R	R	O	O
F	L	F	A	A	W	C	S
K	R	F	I	B	Q	K	Q
Y	C	L	L	F	P	R	U
B	E	E	T	L	E	O	I
A	D	L	A	Y	H	A	T
F	H	J	R	R	F	C	O
W	P	C	T	P	Z	H	X

AJIB GO'ZALLIK

Dera zam yonida quvnaydi shamol,
Ochilgan gullarning boshini silab.
Olis manzillarga yetaklar xayol,
Porloq kelajagim baxtini tilab.

Har tong quyosh bilan erkalab gulni,
Sochini yozadi soyga majnuntol.
Go'zal manzara-yu rangin sururni,
Mayin raqsila ko'ssatar shamol.

Daraxtilar shoxida sayraydi qushlar,
Tinchlikka parvona qo'shiq kuylashar.
Vatan ta'ifini so'rashsa agar,
Til emas, yurakdan kuylar tuyg'ular.

Mohichehra TO'RABOYEVA,
**Toshkent shahar, Sergeli tumanidagi 303-umumta'l'm
mabitining 10-«B» sinf o'quvchisi**

GAROYIB TOPILMA

Azizjon va Sarvar qalin do'st edi.
Ular doim birga berkinmachaq, quv-
lashmachaq o'yndardi. Kunlarning birida
ikki do'st odatdagidek berkinmachaq
o'yayotganda, Azizjon bobosining bog'i
ichiga yashirinib oldi. Shu payt uning
ko'zi mayssalar orasida yaltirab turgan
buyumga tushdi. So'ng:

— Sarvar, qara, bu nima ekan? Yur, yaxshisi dadamga
olib boramiz, — deya do'sti bilan otasining yoniga chopdi.

— Dadajon, qarang biz bog'dan nima topib oldik, — dedi
Azizjon qo'lidagi buyumga ishsha qilaran.

— Iye, axir bu bobogni cho'ntak soatlari-ku. Yaqinda
yo'qtib qo'ygandim. Barakkala, bolalar! Yaxshiyam topib
olibsizlar. Bu otamdan menga esdalik bo'lib qolgan edi.
Katta bo'ssang, senga uni sovg'a qilaman. U senga doim
taribili bo'lisingda yordam beradi, — dedi Azizjonning dadasi.

Bolakay otasining quvonganini ko'rib, o'zi ham sevinib
ketdi...

Husnida MUSTAFOYEVA,
**Qashqadaryo viloyati, Shahrizabz shahridagi
22-umumta'l'm mabitining 3-sinf o'quvchisi**

Kuchli bo'ron, vo ajab,
Yerga qilar tajovuz.
Bo'ron kuchi daraxt-la,
Mana keldi yuzma-yuz.

To'zg'igan havo, tuproq,
Janggohga aylanmoqda.
Har bir yaproq, har meva,
Jang uchun shaylanmoqda.

Yuzlab meva-yu barglar,
Jonini qildi fido.
Shoxlar sindi, ildiz-chun —
Vatan-chun bo'ldi judo.

Lek kuchli tanni oson,
Sindirib hech bo'lmaydi.
Ildizi mustahkam yurt,
Millat hech ham o'lmaydi.

Muxtasar KARIMOVA,
**Zulfiya nomidagi davlat
mukofoti sovordini**

NAVOIY BOBOM

Navoiy bobomiz ko'p,
She'r-u g'azallar yozgan.
Yozganlari bo'lib to'p,
Bizgacha yetib kelgan.

Bobomizni o'qib biz,
Ijod darsin olyapmiz.
Ustozlarning har kuni,
Olqishini olyapmiz.

Mohlaroyim TOSHPO'LATOVA,
**poytaxtimizning Shayxontohur
tumanidagi 157-umumta'l'm
mabitining 4-«B» sinf
o'quvchisi**

Endi Shoyusuf bilan sira
gaplashmayman. Bir partada
o'tirmayman ham. To'g'ri, u
ham muallim bilan so'nggi
uchrashuvimiz ekanligini
bilmagan. Lekin baribir uni
kechirib bo'lmaydi.

O'sha kuni Namoz
muallim mavzuni o'tarkan,
sinf bo'ylab ohista qadam

SO'NGGI DARS

(Hikoya)

tashlardi. Nogahon Shoyusufning yonida turib qoldi.
Uning qo'lidan yashirmoqchi
bo'lgan qog'ozni olib, unga
uzoq tikilib qoldi.
— O'xshatibsan, o'xshatibs-a... — beixtiyor barcha
ning diqqatini o'ziga qaratdi
muallim va holsizlanganday
borib o'rniga o'tirdi. Qo'llini
iyagiga tiragan holda o'yga
cho'mdi. Yana qog'ozga
qaradi-da, uni kitob orasiga
qo'ydi. Va hech kimming ko'zi
ga qaramaslikka qasam ichganday goh devor-derazaga,
goh yerga boqib darsni o'tishda davom etdi...

O'tgan dam olish kuni Shoyusuf bilan shaharga tushdik.
Qaytishda avtobusga zo'rg'a ulgurdik. Amallab o'rashib
olgan edik, tashqarida Namoz muallim ko'rindi. Ko'rim-
sizgina chopon kiygan, qop orqalab turardi. Haydovchi
avtobusga gaz berdi. Bechora muallim ancha joygacha
sudralib borib, oxiri qopini tortib olishga majbur bo'ldi. Va
yuzidagi ajinlarni yayratib: «Mayli, taksida ketarman»,
deb qoldi. «Avtobusga ertaroq chiqib olmaganimizda,
muallimizga joy qolarmidi? — o'ylardim ichimda. — Bun-
day noqulay ahvolga tushmasmidilar? Foydasi yo'q. Biz
chiqmasak, boshqalar egallardi o'rnimizni...»

Shoyusuf o'sha voqeani chizgandi. Bu bilan menga
o'zini ko'satmoqchi bo'lgandi. Lekin rasmga muallimning

O'ZING ASRA DADAMNI

Qay yurtlarda yuribdi,
Sog'inch qalib tilibdi.
Xabarim yo'q, Ollohim,
O'zing asra dadamni.

O'zga yurda nima bor,
Uyoq sovuq, qalin qor.
Tilagim, Parvardigor,
O'zing asra dadamni.

Usti butun, qorni to'q,
Hamroh bormi yoki yo'q.
Yolg'izlanib qolmasin,
O'zing asra dadamni.

Gul-u lolam, derdingiz,
Menga bilim berdingiz.
Mehridaryo va dengiz,
O'zing asra dadamni.

Mehriga muhtoj bo'lib,
Ko'zlarim yosha to'lib.
Qolmasin guldek so'lib,
O'zing asra dadamni.

Bog'bon erur bizlarga,
Ayol, o'g'il-qizlarga.
Ko'zim mushtoq izlarga,
O'zing asra dadamni.

Shahrizoda TURSOATOVA,
**Surxondaryo viloyati,
Denov tumanidagi 4-umumta'l'm
mabitining 6-«V»
sinf o'quvchisi**

Ilhom AHORR, O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi

ko'zi tushib qoldi. Suratda avtobusga chiqishga uringan
odamning ko'zlar shu qadar chaqchaygan holda tasvir-
langan ediki, muallimning ranjimay iloji yo'q edi.

Dars niroyalanay deganda mabtag direktori Suyunov
sinfga notanish kishini boshlab kirdi.

— Men tabiyilikni yaxshi ko'raman, — dedi u yonidagi
salobatlari kishiga ancha lutf bilan. — Boshqalar kelgan
komissiyani namunali sinflarga olib kirishadi. Men
esa sizni o'quvchilarining o'zlashtirishi nisbatan past
bo'lgan sinfga olib kirdim. Yuuqlarimizdan oldin kam-
chiliklarimizni ko'ring, dedim-da, ustoz!

— Namunali sinfga olib kirdim, deyavering, — uning
gapini bo'ldi hamroh bo'lib kelgan kishi. — Tumanda
Namoz Yusupov tajribasiga tan bermaydigan o'qituvchi
juda kam topilsa kerak. Qani, yuring, muallimga
xalaqit bermaylik.

Ular chiqib ketisharkan,
direktor kulgiga oldi:
— Hazillashganimni darov
bildingiz-a, domla!

Namoz muallimga e'tibor
bilan qaragan odam uning ezilayotganini sezmay qolmasdi.
Rangi oqarib ketgan. U yoqdan-bu yoqqa yurish bilan
horg'inligini arityotganday edi. To'satdan fikri o'zgarib
yo'lidan qaytgan odamday burilib o'z o'rniga keldi va
kitob orasidan Shoyusuf chizgan rasmi o'ziga keltirib
berarkan, deyarli shivirlab dedi:

— Qobiliyatting bor ekan, chizaver. Bu ish hammaning
ham qo'lidan kelavermaydi. Suyunov ham kechagi-
na o'quvchim edi. Bugun mustaqil fikrlaydigan, hatto
kamchiliklarimni ko'ra oladigan darajaga yetibdi. U
komissiyani boshlab kirgunga qadar, sendan xafa edim.
Aksincha, xursand bo'lismish kerak ekan. Befarosat, be-
fahm emassan. Axir hayotdan olib chizgansan. Haqiqat
yo'lida mulohaza yuritganing juda yaxshi-ku! Shu yo'lda
davom etsang, senga vaqtning in'omlari ko'p. Albatta,
rassom bo'lib yetishasan.

Ertasiga sinfga kirib kelishimiz bilan xunuk xabar
eshitidik: Namoz muallim vafot etibdi.

Beixtiyor Shoyusufga qaradim: u bir chetga biqinib
olgancha piqillab yig'lardi...

NABIRAM XITOYDAN QAYTDI

Kechagidek yodimda, nabiram Ulug'bek bolaligidida juda sho'x, o'yinlar qolay bo'la edi. G'ayrati ichiga sig'masdi, go'yo. Bog'chadan kelib qiyimlarini almashtirishga ham sabri chidamay, futbol to'pini ko'targancha ko'chaga otilardi. Onasi «hay-hay» laganicha qolaverardi. Mahalla bolalari bilan kech-gacha futbol o'ynab, «charchadim», demasdi. Uning ushbu sport turiga bo'lgan qiziqishini ko'rib, uyimizga yaqin joydag'i «Spartak» futbol klubiga olib borgan edim. Maqsadimni bilgach, murabbiy nabiramga bir-ikki bor to'p tepdirib ko'rda, «Bo'ldi, ertadan mashg'ulotlarga qatnayver, sendan zo'r futbolchi chiqadi», deya yelkasiga qoqib qo'yi.

Shu voqeaga ham mana, hash-pash deguncha sakkiz yildan oshibdi. Nabiram Ulug'bek Jalilov bugungi kunda Toshkent shahar, Olmazor tumanidagi 249-umumta'lum maktabining 8-sinfida a'lo baholarga o'qiyapti. Darsdan bo'sh vaqtlarida ingliz tilini o'rganyapti. Lekin futbolni ham tashlab qo'ygan yo'q, mashg'ulotlarga mutazam ravishda qatnayapti. Bolaligidagi sportga bo'lgan havas yoshi bilan barobar ulg'ayib, aniq maqsadga aylanib bormoqda. Kelgusida mo'hir futbolchi bo'lismeni niyat qilgan nabiram bugungi kunda jamoaning eng kuchli «hujumchi»laridan biri sanaladi.

Uzlusiz mashqlarda chiniqqan,

o'rtoqlik uchrashevlarida tajriba ortirgan, ko'pchilik futbol ishqibozlarning tiliga tushishga ulgurgan bu futbol jamoasi Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkmaniston, Rossiya kabi davlatlarda o'tgan xalqaro musobaqalarda qatnashib, sovrinli o'rinnarni qo'lga kiritib kelyapti.

Yaqinda Xitoy davlatida o'smirlar o'rtaida o'tkazil-

gan «Eng yirik Xitoy kubogi» turnirida munosib ishtirot etib qaytishdi. Dunyoning 20 ta mamlakati yosh futbolchilar ishtirotida o'tgan nufuzli musobaqa qada yosh futbolchilarimiz faxli o'rinni qo'lga kiritdi. «O'zbekistonlik yosh futbolchilar Osiyo jamoalar uchun kuchli raqib bo'la oladi», deya baho berdi «Spartak» jamoasiga mazkur nufuzli turnir tashkilotchilardan biri bo'lgan Jeff Vu. Uning

bu e'tirofi umidli futbolchilarimizga kuch bag'ishladi, yangi g'alabalar sari ruhlantirdi...

Nabiramni kutib olish uchun aeroportga ketyapmiz-u, hayonim ichimga sig'may boryapti. Vyetnam, Ispaniya, Qozog'iston-kabi davlatlarning futbol jamoalarini yirik hisoblarda yengib, 20 ta mamlakat orasida 4-o'rinni qo'lga kiritish osomni, axir?!

«Spartak»ning yosh, umidli futbolchilari yurtimiz bayrog'ini yelka-ga tashlab, samolyotdan tushib kela boshlashdi. Ularga boqib, ko'zlarimda beixtiyor quvонch yoshlari halqalandi va chin dildan niyat qildim: azamat o'g'onlarimizga ja-hon championatlarida ham ishtirot etish va albatta, g'alaba bilan qaytish nasib etsin! O'zbekiston futbolining nufuzini ko'klarga ko'tarib yurishsin!

Feruza JALIOVA

BIZ SIZGA ISHONAMIZ

Xabarlingiz bo'lsa, yaqinda futbol bo'yicha O'zbekiston olimpiya terma jamoasiga serbiyalik Lyubinko Drulovich bosh murabbiy etib tayinlangan edi. Buning boisi, yosh futbolchilarimiz zimmasiga 2020-yil Tokioda bo'ladigan yo'zgi Olimpiya o'yinlarida munosib ishtirot etish vazifasi yuklatilgan.

Olimpiya-chilarimiz mo'hir murabbiy qo'l ostida allaqachon tayyorgarlikni boshlab yubordi. Dastlab, Toshkentda yig'in olib borgan terma jamoamiz a'zolari kuni kecha Ispaniya yo'l oldi. San-Pedro-del-Pinatar shahridagi o'quv mashg'ulot yig'ini davomida charmto'p ustalarimiz 3 ta nazorat uchrashuvida maydonga tushishi rejalashtirilgan. Jumladan, 16-fevral kuni Lyubinko Drulovich shogirdlari Avstriyaning «VSG Vattens» klubiga qarshi o'yin o'tkazishadi. 19-fevralda «Real Mursiya A» jamoasi bilan o'zaro kuch sinashadi. So'nggi bahs esa 21-fevralda «Lokomotiv Tbilisi» jamoasiga qarshi bo'lib o'tadi.

Nasib qilsa, futbolchilarimiz o'zbek muxlislari orzu qilganidek, Tokiodagi nufuzli musobaqa qada muvaffaqiyatlari ishtirot etib, yurtimizga yorug' yuz bilan qaytib kelishadi. Biz bunga ishonamiz.

Sa'dullo TURSUNOV

POYTAXTLIKLAR G'OLIB

O'zbekiston olimpiya terma jamoasi futbolchilar Ispaniyaga yo'l olgan bir pallada ularning yosh ukalari poytaxtimizdagi «O'zbekiston» sport majmuida mini-futbol bo'yicha O'FA kubogi uchun o'zaro babs olib bordi.

Musobaqaning yakuniy bosqichiga Toshkent shahridagi 162-, Qashqadaryo viloyati, Koson tumanidagi 57-, Namangan viloyati, Chortoq tumanidagi 43- hamda Navoiy viloyati, Karmana tumanidagi 3-umumta'lum maktabining sportsevar o'quvchilari yetib keldi.

Dastlab, yarim final bahslari o'tkazildi. Unga ko'ra, toshkentlik yosh futbolchilar namanganlik tengqurlariga qarshi maydonda saf tortdi. Ushbu qarama-qarshilikda poytaxtlarning qo'l baland keldi. Yakunni hisob - 8:2.

Ikkinci juftlikda vohalik yosh iqtidor egalari navoiylik tengdoshlariga hech qanday imkoniyat qoldirmadi va yirik 9:4 hisobida g'alaba qozondi.

Final o'yini keskin va murosasiz tarzdá o'tib, asosiy va qoshimcha vaqtarda hisob 4:4 ko'rinishini oldi. Penaltilar bahsida esa omad yana toshkentliklarga kulib boqdi. Eng asosiyis, ikkala jamoaning ham g'alabaga bo'lgan ishtiyoqi, intilishi muxlis-u mutaxassislarda katta taassurot qoldirdi.

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vaziri o'rinbosari Dilshod Kenjayev, O'zbekiston futbol assotsiatsiyasi bosh kotibi Sardor Rahmatullayev va O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi boshqarma boshlig'i Murodjon Quraboyev medal va qimmatbaho sovg'alar topshirdi.

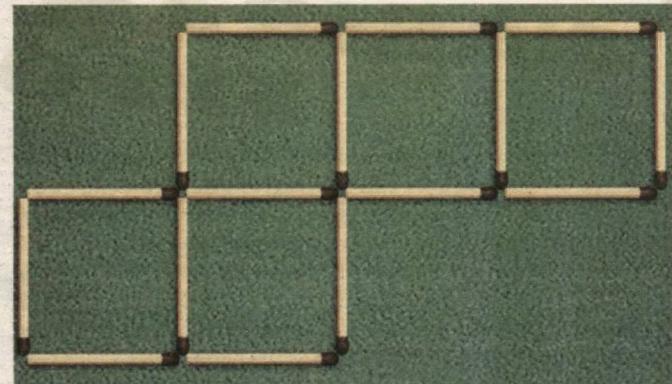
BO'SH O'TIRMAY. BOSH QOTIR!

SO'ROVNOMA

1.		6.	
2.		7.	
3.		8.	
4.		9.	
5.		10.	

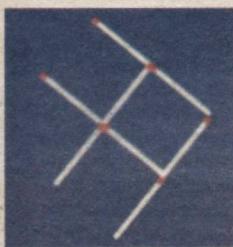
P

Badiiy asarlar nomlarini toping.

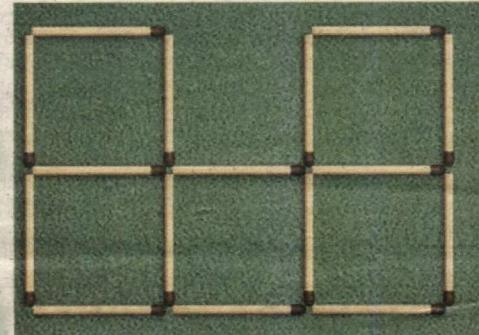
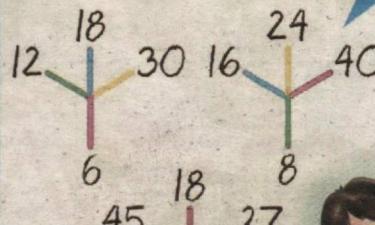

2 ta gugurt cho'pini o'zgartirib,
4 ta kvadrat hosil qiling.

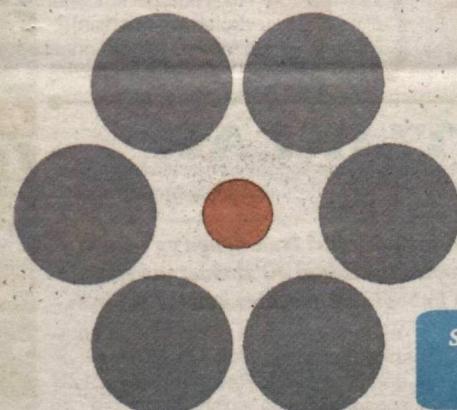
? ni toping.

3 ta gugurt cho'pini o'zgartirib, baliqni teskari suzishiga yordam beriring.

3 ta gugurt cho'pini o'zgartirib,
4 ta bir xil kvadrat hosil qiling.

Sariq doiralarning qaysi biri katta?

Internet manbalari asosida
Sherali TOSHNIYOZOV tayyorladi

TEZPISHAR TAOM

Aziz qizlarjon! Bugun sizlarga lavash xamiridan tezpishar va barchaga xush yoqadigan taom tayyorlashni o'rgatmoqchimiz.

Bu yegulik asosiy taom hisoblanmaydi, shu bois, uning yoniga pishirilgan guruch yoki grechka, qovurilgan kartoshka qo'yishingiz mumkin.

Kerakli masalliqlar: 3 dona lavash xamiri, 0,5 kilogramm tovuq go'shti qiymasi (mol go'shti qiymasi ham bo'ladi), piyoz, 2 dona pomidor, 2 dona bodring, ta'bga ko'ra ko'katlar, qovurish uchun salat yog'i.

Tayyorlanishi: tovaga yog', so'ng piyoz, qiyma solib, seli chiqqunga qadar qovuriladi. Keyin to'tga bo'lingan 1 dona pomidor va tuz solib, biroz dimlanadi.

Lavash xamirini yoyib, ichiga tayyor qiyma solinadi va mahkam qilib o'raladi. So'ng, o'ramanining ikki tomoni yog'da qizartirib olinadi.

Tayyor bo'lgach, likopchaga pishgan guruch, grechka yoki kartoshka bilan birga solinadi va bodring, pomidor, ko'katlar bilan bezatiladi.

Yoqimli ishtaha!

NARGIZA tayyorladi

8

Muassis:

O'zbekiston Respublikasi
Xalq ta'limi vazirligi

Bosh muharrir
Feruza ADILOVA

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
Qahramon QURONBOYEV,
Dilshod KENJAYEV,
Murtazo SULTONOV,

Feruza JALILOVA,
Ashurali JO'RAYEV
(Bosh muharrir o'rinnbosari),
Feruz MATYOQUBOV
(mas'ul kotib)

Navbatchi muharrir
Sa'dullo TURSUNOV

Rassom
Feruzbek KAMOL óg'li

Sahifalovchi-dizayner
Shaxobiddin MAXMADIYEV

«O'zbekiston» NMU bosma-xonasida chop ettili.
Gazetaning poligrafik jihatidan sifatli chop tilishiga bosmaxona mas'ul.

Manzillimiz va bosmaxona manzili:
Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi,
30-uy. Indeks: 100011.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz
Adadi - 13637
Buyurtma - V-3144

Tahririyatga kelgan barcha qo'yozmalarni tahrir qilinadi, mualliflarga qaytarilmaydi.

Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirigan tashkilot javobgar.
Shaklit A-3, 2 bosma taboq.
Bahosi kelishilgan narxa.
Gazeta haftaning dushabuna kuni chop ettili.
Topshirish vaqt - 18:00
Topshirildi - 18:00
Tel/faks: (99871) 244-63-08

18-fevral 2019